

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát
Koperníkova 26, 301 00 Plzeň**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP-1173/23-P
Sp. zn. ČŠIP-S-226/23-P

Název	Základní škola a Mateřská škola Běšiny, okres Klatovy, příspěvková organizace
Sídlo	č. p. 2, 339 01 Běšiny
E-mail	info@besiny.zsams.cz
IČO	75 005 808
Identifikátor	650 013 743
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Zdeňka Žatková
Zřizovatel	Obec Běšiny
Místo inspekční činnosti	Běšiny 2 Běšiny 200
Inspekční činnost na místě	6. 12. 2023 – 8. 12. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného Základní školou a mateřskou školou Běšiny, příspěvková organizace (dále jen „škola“) podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Právnícká osoba (dále „subjekt“ nebo „škola“) vykonává činnost mateřské školy (dále i „MŠ“), základní školy (dále i „ZŠ“), školní družiny (dále i „ŠD“) a školní jídelny.

Mateřská škola sídlí v samostatné budově se školní zahradou vybavenou herními prvky. V době inspekční činnosti mateřská škola vzdělávala 32 dětí ve dvou věkově rozlišených třídách. V posledním ročníku před nástupem do základní školy je 14 dětí, z nichž jedno má odloženou povinnou školní docházku. Dále jsou vzdělávány čtyři děti mladší tří let a jedno dítě s odlišným mateřským jazykem.

Základní škola je umístěna v samostatné budově a zajišťuje základní vzdělávání v rozsahu 1. – 5. ročníku. V době konání inspekční činnosti byla organizována jako dvojtřídní, v I. třídě se vzdělávalo 12 žáků (spojen 1. a 2. ročník) a ve II. třídě také 12 žáků (spojen 3. až 5. ročník). V době inspekční činnosti evidovala základní škola dva žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, vzdělávání jednoho z nich bylo podpořeno dobře vypracovaným individuálním plánem. Dále škola vykazovala jednu žakyni s odlišným mateřským jazykem, která s podporou spolužáků a učitelů je začleněna mezi ostatní žáky.

Na základní vzdělávání navazuje činnost školní družiny. K pravidelné denní docházce bylo v jednom oddělení zapsáno 24 žáků. Cílem Školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání je vést žáky ke smysluplnému využívání volného času. Provoz ŠD je nastaven tak, aby vyhovoval žákům i zákonným zástupcům.

Školní stravování pro děti, žáky a pedagogy školy zajišťují dvě samostatné školní jídelny.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Školu již devátým rokem řídí ředitelka školy, její způsob řízení odpovídá jednoduché organizační struktuře organizace. Je založeno na každodenním osobním kontaktu se zaměstnanci, a tím je podporováno klidné a kolegiální prostředí. Ředitelka školy má jasně formulovanou vizi a strategii rozvoje celého subjektu, která je přehledná, srozumitelná a všichni učitelé jsou s ní seznámeni a akceptují ji.

Ředitelka školy řídí v plném rozsahu také mateřskou školu. Daří se jí zabezpečovat jednotný pedagogický styl a soulad ve výchovně vzdělávací práci. V mateřské škole došlo od minulé inspekční činnosti k celkové obměně pedagogického sboru. Pro jednu začínající učitelku v MŠ je stanoven plán uvádění do praxe a podpora uvádějího pedagoga.

Ve dvou třídách mateřské škole pracovaly v době inspekční činnosti tři kvalifikované učitelky. V odpoledním vzdělávacím bloku jsou děti spojovány do jedné třídy, což se jeví jako bezpečnostní riziko vzhledem k celkovému počtu zapsaných dětí. Personální zajištění jedním pedagogem není dostatečné, přestože finanční podmínky školy umožňují zajistit vzdělávání dalším pedagogem. Nově zpracovaný Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (dále „ŠVP PV“) je rozpracován v třídních vzdělávacích programech. Naplňování třídních plánů v MŠ a výstupů ze Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání je dokumentováno zápisy v třídních knihách a záznamy z hospitační činnosti ředitelky. Výchovně vzdělávací práce v MŠ vychází z cílů a činností uvedených v tematických blocích. Vzdělávací nabídka je přiměřeně náročná a tematicky blízká životu dětí. Pedagogové efektivně a pravidelně vyhodnocují vzdělávací proces a nastavují opatření k jeho postupnému zlepšování.

Povinnou dokumentaci vede ředitelka školy v souladu s požadavky právních norem. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání (dále „ŠVP ZV“) s motivačním názvem „Pohodová škola pro žáky i učitele“ je promyšlený a funkční. Základní vzdělávání zajišťují

spolu s ředitelkou dvě učitelky (jedna kvalifikovaná a druhá si vzdělání doplňuje). Předměty s výchovným zaměřením vyučuje vychovatelka školní družiny, která také pro tuto činnost nespĺňuje kvalifikační předpoklady, tato skutečnost však neměla vliv na kvalitu výuky.

V celém subjektu je ředitelkou školy efektivně prováděna cílená hospitační činnost s poskytováním metodických doporučení.

V obou budovách se nacházejí esteticky upravené, čisté a kvalitně vybavené modernizované třídy s bohatou nabídkou hraček, pomůcek i výtvarného materiálu podporující proces vzdělávání. Ve škole je i dostatek didaktické a ICT techniky, které škola získala i prostřednictvím dalších různých zdrojů. V základní škole jsou třídy vybaveny interaktivními tabulemi a pro výuku je možné použít deset notebooků a deset tabletů. K hodinám tělesné výchovy je využívána místní sokolovna a hřiště TJ Sokol Běšiny. Intenzivní součinnost, častá komunikace, společné aktivity a pravidelné setkávání žáků základní školy s dětmi z mateřské školy podporují jejich bezproblémový přechod do primárního vzdělávání. Činnost ŠD zajišťuje jedna kvalifikovaná vychovatelka a zájmové vzdělávání probíhá v samostatném, esteticky upraveném prostoru, který je dostatečně materiálně vybaven.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V průběhu inspekčních činností v MŠ bylo zjištěno, že učitelky při plánování a organizaci vzdělávání vycházely z potřeb dětí i momentální situace a dokázaly přizpůsobovat nabídku vývojovým zvláštnostem předškolního věku. Využívaly formy a metody práce nastavené v ŠVP PV, které odpovídaly mentálním schopnostem dětí s cíleným využíváním jejich přímých prožitků.

Prostor vytvořený pro volnou hru umožňoval dětem ji rozehrát a také dokončit. Podpora rozmanitým materiálem a moderními pomůckami byla dostačující. Činnosti probíhaly v příjemné atmosféře vzájemné spolupráce. Učitelky realizovaly různé pohybové činnosti dle vzdělávací nabídky, do programu byla zařazena také jóga vedená lektorkou, která doplňuje jednou měsíčně nabídku pohybových aktivit.

Ve třídě starších dětí byla správně využita skupinová práce, která podporovala rozvoj samostatnosti a tvořivosti. Ve vhodně vytvořených skupinách děti kooperovaly, domlouvaly se s ostatními a společně řešily neobvyklé situace. Učitelka pro ně připravila zajímavé pomůcky a materiály pro odlišnou činnost ve skupinách. Tvořivá manipulace dětí zaujala svým obsahem, prováděly ji s chutí a se zájmem, což pozitivně ovlivňovalo jejich učení, komunikaci i řeč. Cílem činností, který se dařilo naplňovat, byl rozvoj předmatematických představ, fantazie a sociálních vazeb. Pravidla komunikace však v jedné třídě nebyla vždy všemi dodržovaná, což ovlivňovalo soustředěnost a pozornost při procesu učení. Malá intenzita průběžné motivace někdy vedla k poklesu zájmu některých dětí o činnost a k jejich nepozornosti. Ve třídách mladších dětí se do náplně dne prolínala témata zimního období a lidových tradic, hudby a prožívání příjemných emocí a pocitů. Podpora správného mluvního vzoru je poskytována příkladem ze strany pedagogů i vhodným zařazováním rytmizace a říkadel či veršů. Děti využívaly získaných hudebních a pohybových dovedností. Pobyt venku byl dostatečně dlouhý a poskytoval příležitosti pro spontánní pohyb a volnou hru.

Během inspekční činnosti v základní škole byly sledovány a hodnoceny všechny ročníky ve všech všeobecně vzdělávacích předmětech. Dominantním znakem hospitované výuky byla příjemná a vstřícná atmosféra, aktivita žáků, dodržování nastavených pravidel

a respektování pokynů vyučujících. Učitelé byli kvalitně na vyučovací hodiny připraveni, kladli na žáky přiměřené požadavky a velmi dobře vytvářeli a upevňovali žákovské kompetence, které vyplývaly ze stanovených cílů. V hodinách byla výuka vhodně podpořena motivací. Ve všech hospitovaných hodinách byl stanoven cíl, který byl během vyučovací hodiny sledován a průběžně hodnocen. Převládalo efektivní frontální vyučování s názornými pomůckami, které bylo střídáno krátkou prací ve dvojicích a smysluplnou skupinovou prací, která podporovala kooperativní a komunikační dovednosti žáků. Vzhledem ke spojeným ročníkům v jedné třídě byla skupinová výuka součástí většiny hodin. Digitální technologie používali učitelé jako podporu motivace nebo pomůcku k opakování učiva a žáci pro procvičení svých znalostí a vyhledávání informací. Diferenciace učiva byla zaznamenána méně často, tak jako vyhledávání informací z různých zdrojů a efektivní využití digitální techniky samotnými žáky. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami a s odlišným mateřským jazykem byli efektivně podpořeni a zapojeni do výuky.

Aktivity ve školní družině byly realizovány s cílem vést žáky ke smysluplnému využívání volného času. Vychovatelka použila rozmanité spektrum výchovně vzdělávacích strategií ke splnění stanovených cílů. V průběhu hospitovaného zájmového vzdělávání probíhaly frontální i individuální činnosti. Účastníci byli vedeni k osvojování výtvarných a rukodělných dovedností. Podporovány byly kladné vztahy a rozvíjení schopnosti spolupracovat a respektovat druhého. Žáci mohli vyjadřovat své nápady i náměty k probíhajícím činnostem, vychovatelka vycházela z dosavadních znalostí, dovedností a zkušeností účastníků a přihlížela k jejich specifickým potřebám.

Hodnocení výsledků vzdělávání

MŠ získává informace o posunech výsledků a vývoje dětí na základě stanovených kritérií. Systém vedení pedagogické diagnostiky pro svou složitost a velký rozsah není efektivním podkladem pro plánování. Učitelky využívaly tyto informace při stanovování konkrétních záměrů pro podporu vzdělávacích výsledků každého dítěte spíše intuitivně. Portfolia obsahují rozmanité doklady vývoje, jako jsou například výkresy, výrobky a pracovní listy, které poskytují zpětnou vazbu dítěti, učitelkám i zákonným zástupcům. Pedagogové přistupují v denní komunikaci směrem k dětem i jejich rodičům vstřícně, empaticky a otevřeně.

Učitelky dbaly na to, aby nabízené aktivity posilovaly sebevědomí dětí a přispívaly k vytváření pozitivních vztahů. Během činností byly využívány již získané dovednosti a návyky při práci s předměty a různými materiály. Pohybové hry a cvičení byly dobře připravené a efektivní pro rozvoj prostorové orientace a koordinaci pohybů. Některé děti byly vlivem nepříliš vhodně zvolené motivace při pohybových činnostech nepozorné a pouze částečně zvládaly dodržovat pravidla. Řešení neznámých problémů vzbuzovalo jejich zájem a motivovalo je k další činnosti. Prokazovaly schopnost smysluplně odpovídat na otázky. Většinou dokázaly samostatně manipulovat s předměty dle stanovených kritérií. Na dobré úrovni byla shledána podpora dětí s odkladem školní docházky i mladších dětí, které téměř samostatně zvládaly stolování, sebeobsluhu, návyky a dovednosti v oblékání a hygieně. Ve většině případů dokázaly spolupracovat a vzájemně si pomáhat. Ke slovnímu zhodnocení činností byly pedagogy vedeny. Zpětná vazba je poskytována denní průběžnou a efektivní komunikací směrem k rodičům, například sdílením fotografií, výtvorů a aktivit dětí na společné skupině WhatsApp.

Výzdoba šaten a dalších prostor MŠ dokladuje dovednosti dětí vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných technik. Spolupráce a propojování činností v celém subjektu ZŠ a MŠ i vzájemné sdílení informací o vzdělávání vede ke zlepšování procesu učení.

Mateřská škola sleduje úspěšnost dětí v dalším stupni vzdělávání a intenzivně průběžně spolupracuje se základní školou. Pro rodiče, děti i žáky jsou organizovány různé druhy aktivit, které podporují vzájemnou spolupráci a kooperaci zúčastněných.

Základní škola sleduje výsledky vzdělávání svých žáků s využitím standardních interních nástrojů (testy, písemné práce, ústní zkoušení, projektové výstupy), projednává je na pedagogické radě, seznamuje s nimi zákonné zástupce a zveřejňuje ve výročních zprávách. Ve školním roce 2022/2023 se žáci pátého ročníku zapojili do výběrového zjišťování výsledků v čtenářské gramotnosti, kde prokázali výborné výsledky, sledované dovednosti usnadňující učení byli hodnoceny nadprůměrně. Toto zjištění také svědčí o kvalitě poskytovaného vzdělávání.

Poskytování poradenských služeb v rámci školního poradenského pracoviště zabezpečuje ředitelka školy spolu s třídními učiteli. Nastavený systém odpovídá velikosti a potřebám školy a jeví se jako funkční. Spočívá především ve včasném odhalování vzdělávacích obtíží či problémů v chování žáků a uplatnění adekvátních postupů. Podpůrná opatření doporučená školskými poradenskými zařízeními byla žákům ve sledované výuce poskytována především na základě individuálního přístupu.

Škola velmi úzce spolupracuje se ZŠ Masarykova v Klatovech, do které přestupují žáci po ukončení pátého ročníku. Probíhají pravidelná setkání učitelů, kteří si vzájemně předávají zkušenosti. Všichni zaměstnanci školy podporují otevřenou a intenzivní spolupráci s rodiči v rámci neformálních setkávání a četných společných akcí pro rodiče a žáky. Spolupráce se zřizovatelem při konání společných aktivit obohacuje nejen vzdělávání, ale také sounáležitost žáků s obcí.

Preventivní strategie školy je zaměřena na omezení a předcházení rizikového chování žáků školy. Pravidelné hodnocení naplňování strategie a minimální výskyt negativních jevů v chování žáků školy potvrzovaly vhodnost a účinnost zvolené strategie. Dokladem účinné prevence je také velmi nízká míra kázeňských opatření.

Vychovatelka průběžně vyhodnocuje výstupy z verbálních i praktických činností jednotlivců či skupin účastníků zájmového vzdělávání. Vzhledem k velikosti školy je zájmové vzdělávání účinně propojeno s dopolední výukou. Škola úzce spolupracuje se Základní uměleckou školou v Nýrsku, v odpoledních hodinách učitelé vyučují žáky hře na klávesy, flétnu, trubku a zpěvu.

Závěry

Vývoj školy

- Rekonstrukce budovy základní školy a postupně plánovaná obnova materiálního vybavení celého subjektu.
- Obnova pedagogického sboru v mateřské škole.
- Zkvalitnění plánování a realizace dalšího vzdělávání pedagogů.
- Zlepšení monitorování a vyhodnocování předškolního vzdělávání ředitelkou školy.

Silné stránky

Za celý subjekt

- Ředitelka školy aktivně vytváří pozitivní vztahy mezi všemi aktéry vzdělávání, a tím podporuje klidné a vstřícné prostředí pro vzdělávací a výchovný proces. (2.2)
- Třídy a prostory celého subjektu jsou vybaveny moderními pomůckami, hračkami, didaktickou technikou a materiály, které pedagogové ve vzdělávání efektivně využívají k cílenému rozvoji kognitivních schopností, sociálních dovedností a kreativity dětí a žáků. (2.4)

Mateřská škola

- Otevřená a partnerská komunikace s dětmi i rodiči s možností zapojit se do vzdělávacího procesu je klíčovým prvkem pro vytváření podporujícího a informujícího prostředí mateřské školy. (3.2)
- Promyšlené plánování činností, jejich častá evaluace a hodnocení souladu s cíli nastavenými v ŠVP PV vede ke kvalitním výsledkům u předškolních dětí. (4.1)
- Systematická spolupráce se základní školou, vzájemná setkávání a sledování vývoje předškolních dětí usnadňuje jejich adaptaci při přechodu do dalšího stupně vzdělávání. (5.3)

Základní škola

- Učitelé ve svých třídách vytváří pozitivní klima, učí své žáky vzájemně spolupracovat, respektovat se navzájem a vnímat odlišnosti každého z nich, toto klima se promítá v celé škole. (3.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

Mateřská škola

- Záznamy o pokroku dětí škola vede v systému, který je pro svůj velký rozsah a složitost neefektivním podkladem pro poskytování zpětné vazby pedagogům využívanou pro individuální plánování. (4.3)

Základní škola

- Pedagogové nedostatečně diferencují výuku, dávají malý prostor žákům k vlastnímu a vrstevnickému hodnocení. Žáci ne vždy efektivně pracují se vzdělávacími cíli s ohledem na svůj vlastní pokrok. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zjednodušit a zefektivnit diagnostiku v mateřské škole tak, aby poskytla pedagogům účinnou zpětnou vazbu pro individuální plánování.
- Diferencovat výuku v základní škole s ohledem na pokrok jednotlivých žáků.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina čj. 01/2002 vydaná Obcí Běšiny dne 17. 9. 2002
2. Jmenování do funkce ředitelky školy č.j.: Běš. /323/2015 ze dne 26. 8. 2015 vydané obcí Běšiny
3. Školní matrika (žádost zákonného zástupce o přijetí dítěte, evidenční list, rozhodnutí o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání, rozhodnutí o odkladu povinné školní docházky)
4. Školní vzdělávací program předškolního vzdělávání
5. Třídní vzdělávací programy MŠ
6. Školní vzdělávací program základního vzdělávání
7. Školní vzdělávací program pro školní družinu
8. Třídní knihy MŠ, ZŠ, ŠD platné ve školním roce 2023/2024
9. Přehled docházky MŠ, ŠD ve školním roce 2023/2024
10. Pedagogická diagnostika a portfolia dětí v MŠ
11. Plán pedagogických rad a zápisy z nich
12. Plán kontrolní a hospitační činnosti pro školní rok 2023/2024
13. Školní řád čj. 417/2023 ze dne 26. 8. 2022
14. Školní řád mateřské školy ze dne 30. 8. 2015
15. Vnitřní řád školní družiny čj. 452/2018 ze dne 29. 8. 2018
16. Účetní výkazy k 31. 12. 2022

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Monika Slabyhoudková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Iveta Němečková, školní inspektorka

Ing. Monika Zelená, kontrolní pracovnice

5. 1. 2024